

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 20 febr. 1891, kl. 8 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjärde hufvudtitel, omfattande anslagen till landtförsvaret. (1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Indelta arméns befälsaflöning.

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, dels för ökande af dagaflöningen för de vid indelta arméns truppförband anställda sergeanter, bataljonsadjutanter, regementsväblar samt stabs- och sqvadronstrumpetare från 40 öre till 1 krona och dels för anställande vid Jemtlands hästjägarecorps af en regementsintendent, höja anslaget till indelta arméns befälsaflöning, nu 4,187,596 kronor, med 34,732 kronor till 4,222,328 kronor.

Beträffande första frågan om *ökande af dagaflöningen för de vid indelta armén anställda sergeanter m. fl.* inhemtas af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 12 januari 1891, att generalbefälhafvaren i 2:dra militärdistriktet i skrifvelse till Kongl. Maj:t framhållit behovet af någon löneförhöjning åt arméns sergeanter. Enligt nu gällande aflöningsstater för armén vore, ytttrade han deri, nämnda tjenstemän, med hänsyn till den ställning, de enligt arméns organisation borde intaga, de jemförelsevis sämst lottade

*Angående
höjning af
detta
anslag.
[1.]*

af arméns löntagare. Särskildt vapenöfningarnes längd måste, enligt generalbefälhafvarens åsigt, göra synnerligen önskligt, att någon utväg till förbättrande af deras aflöningsvilkor kunde finnas. Ty ehuru lönerna för sergeanterna, efter generalbefälhafvarens förmenande, hvarken kunde eller borde höjas i sådan grad, att de blefve tillräckliga för deras uppehälle äfven de delar af året, då de icke vore i militärtjenstgöring och då de sålunda borde förskaffa sig annan sysselsättning af den art, att inkomsterna deraf kunde i väsentlig mån bidraga till deras lefnadskostnader, fordrade dock å andra sidan billigheten, att de under tjenstgöring aflönades så, att de hade utsigter att med den särskilda aflöning, som då utginge, kunna bestrida kostnaden för mat och andra erforderliga förnödenheter åt dem sjelfva. Så vore emellertid ej fallet, och detta måste särdeles under längre kommenderingar kännas så mycket mera betungande, som flertalet sergeanter säkerligen hade åt sig beredt någon ständig sysselsättning för den tid, de ej voro i militärtjenstgöring, och den inkomst, som deraf härflöte och af hvilken de under sin militära tjenstgöring ginge i mistning, i regeln öfversköte den särskilda aflöning, de vid kommendering erhöle.

Generalbefälhafvaren hade därför hemställt, att Kongl. Maj:t ville, på sätt Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt, bereda sergeanterna vid armén förhöjning i den med 40 öre utgående dagaflöningen, och föresloge han, att förhöjningen bestämdes till 60 öre, hvarigenom denna aflöningsförmån för sergeanterna komme att utgå med samma belopp, som redan vore bestämdt för fanjunkare, eller 1 krona.

Generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet hade i skrifvelse till Kongl. Maj:t gjort en liknande framställning i fråga om de vid artilleriet anställda sergeanter och trumpetare af underofficers grad, dervid han anfört, bland annat, att, då artilleriets alla trumpetare af underofficers grad vore i löneförmåner likställda med sergeanterna, den ifrågasatta löneförhöjningen syntes böra komma jemväl omförmälda tjenstemän till godo.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet till en början redogjort för sergeanternas löneförmåner och dervid anfört, att, om man bortsåge från de små lönetillägg af respektive 12, 36 och 60 kronor, som utginge till sergeanterna vid värfvade armén och 2:dra klassens sergeanter vid beväringstrupperna, så vore den fasta lönen för sergeanterna vid hela armén numera lika samt utgjorde för sergeanter af första klassen 360 kronor och för dylika tjenstemän af andra klassen 240 kronor. Derförutom åtnjöte sergeanterna vid indelta och värfvade

armén beklädnadsersättning, hvarjemte samtliga sergearter under tjänstgöring med trupp bekomme dagaflöning och portion, af hvilka löneförmåner den förra vore bestämd till 40 öre och den senare kunde beräknas till 50 öre, och vore slutligen sergearterna vid indelta armén, som endast en mindre del af året toges i anspråk för trupptjänstgöring, i åtnjutande af särskilda för den så kallade rotetjänstgöringen afsedda tjänstgöringspenningar, hvilka senare för sergearter af 1:sta klassen vore bestämda till 200 kronor och för sergearter af 2:dra klassen till 120 kronor. Om man alltså vid beräkningen af den tid, sergearterna vid indelta armén och beväringstrupperna upptoges af trupptjänstgöring, utginge från de i vederbörande lönestater i detta afseende förslagsvis gjorda förutsättningar och man vidare bortsåge från beklädnadsersättningen, hvilken löneförmån väl knappast kunde anses motsvara den särskilda kostnad, som på grund af nödvändigheten att vid all trupptjänstgöring vara iklädd uniform för denna klass af statstjenare uppkomme, kunde man sålunda säga, att samtliga löneförmåner för sergearterna uppginge, för dem af 1:sta klassen vid indelta armén till 614 kronor, för samma armés sergearter af 2:dra klassen till 414 kronor, för sergearter af 1:sta klassen vid värfvade armén till 700 kronor 50 öre, för sergearter af 2:dra klassen vid samma armé till 580 kronor 50 öre, samt för sergearterne vid beväringstrupperna till respektive 414 och 354 kronor. Dylika löneförmåner, som vida understege hvad som t. ex. utginge till vaktmästarna i de centrala embetsverken, hvilka dock i socialt afseende icke torde vara likställda med sergearter, kunde svårigen anses utgöra skäligen ersättning för det sergearterna åliggande arbete eller förslå till nödortfigt uppehälle åt en ensam person och än mindre medgifva underhållet af familj.

Att alltså löneförbättring för denna tjänstemannaklass vore af nöden, ansåge departementschefen ej kunna bestridas, och man hade för nående af detta mål föreslagit flera olika utvägar. Han funne emellertid utvägen att höja sergearternas i stat uppförda dagaflöning till samma belopp, som nu utginge till fanjunkare och styckjunkare samt deras vederlikar, vara den, som bäst lämpade sig att i någon mån afhjelpa den öfverklagade knappheten i deras aflöningsförmåner. På sätt generalbefälhafvaren i 2:dra militärdistriktet yttrat, borde i främsta rummet tillses, att den extra aflöning, som bestodes dem under tjänstgöring, kunde förslå att bestrida de ökade kostnader, som kommenderingen medförde. Dessutom skulle, med en dylig lösning af frågan, en afsevärd löneförhöjning tillgodokomma sergearterna vid den värfvade armén, som efter departementschefens åsigt vore i en mera behjertansvärd

ställning än deras gelikar vid indelta armén och beväringstrupperna; ty äfven om det icke kunde bestridas, att öfningarne vid sistnämnda delar af armén under senare tider ökats och att de dervid anställda underofficerare såsom följd deraf satts ur stånd att i den omfattning, som förut varit möjlig, förskaffa sig lönande sysselsättning vid sidan af sin egentliga tjänstebefattning, borde å andra sidan medgifvas, att förhållandena i detta afseende stälde sig ännu mycket svårare för underofficerarne vid de värfvade trupperna. Dessa tjänstemän vore numera så upptagna af den dagliga tjänstgöringen, att det väl endast undantagsvis inträffade, att de hade någon tid öfrigt att egna åt det enskilda förvärfvet, och den i öfrigt obetydliga högre aflöning, som i jämförelse med kamraterna vid den öfriga armén tillgodokomme nu ifrågavarande sergeanter, motvägdes mer än väl af den möjlighet, som för de förre fortfarande erbjöde sig att genom arbete för egen räkning förskaffa sig någon förhöjning i sina inkomster.

För de kostnader, som skulle blifva en följd af nämnda sätt för beredande af någon löneförhöjning åt ifrågavarande tjänstemän, redogör departementschefen derefter (sid. 7—9).

Arméförvaltningen, som anmodats att i denna fråga inkomma med erforderlig utredning, hade yttrat, att för beredande af dag aflöning till belopp af en krona åt sergeanterna i egentlig mening och de med dem så till aflöning som tjänstgöringsförhållanden i det närmaste likställda bataljonsadjutanterna, regementsväblarne samt stabs- och squadronstrumpetarne förhöjning med nedan angifna summor skulle erfordras i följande å riksstaten uppförda anslag, nemligen:

1:o.	Å	anslaget till indelta arméns befäls aflöning.....	kr.	31,752: —
2:o.	d:o	lifgardet till häst	»	5,475: —
3:o.	d:o	kronprinsens husarregemente.....	»	6,570: —
4:o.	d:o	svea lifgarde	»	5,913: —
5:o.	d:o	andra lifgardet	»	5,913: —
6:o.	d:o	Vermlands fältjägarecorps	»	720: —
7:o.	d:o	artilleriet	»	36,135: —
8:o.	d:o	Vaxholms artillericorps.....	»	2,517: —
9:o.	d:o	fortifikationen	»	7,884: —
10:o.	d:o	trängen	»	3,530: 40.
11:o.	d:o	Gotlands nationalbeväring.....	»	1,278: —
12:o.		Extra anslaget för tillämpning af nya värnpligtislagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges		

Transport kr. 107,687: 40.

	Transport kr. 107,687: 40.	
	inskrifning och redovisning, från hvilket anslag dagaflöning till beväringssataljonernas å fastlandet befäl för tjenstgöring mellan vapenöfningarne utgår..... »	540: —
13:o.	Anslaget till beväringssmanskapets vapenöfningar »	3,142: 20.
14:o.	d:o volontärskolor »	1,612: 50.
	samt	
15:o.	d:o indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar »	94: 50.
	Summa kr. 113,076: 60.	

Förhöjning med samma belopp i riksstatens slutsumma ansåge departementschefen emellertid icke vara af nöden. Någon förändring i de summor, med hvilka ordinarie anslagen till beväringssmanskapets vapenöfningar, till volontärskolor och till indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar äfvensom extra anslaget för nya värnpligtslagens tillämpning för närvarande inginge i riksstaten, syntes honom nemligen icke af bifall till förslaget påkallas. Förstnämnda båda anslag vore förslagsanslag och något hinder mötte alltså icke att äfven utan ökande af deras nuvarande belopp från dem bestrida den i öfrigt skäligen obetydliga förhöjda utgift, som skulle komma att falla på dessa anslag, och hvad sistnämnda båda anslag anginge, vore ställningen derå sådan, att den ifrågasatta lilla utgiftsförhöjningen kunde utan ökning i anslagens slutsummor derifrån utgå. Den i riksstaten synliga utgiftsförhöjningen skulle alltså kunna inskränkas till 107,687 kronor 40 öre, utgörande summan af de förhöjningar, som å anslagen »till indelta arméns befälsaföring», »till lifgardet till häst», »till kronprinsens husarregemente», »till svea lifgarde», »till andra lifgardet», »till Vermlands fältjägarecorps», »till artilleriet», »till Vaxholms artillericorps», »till fortifikationen», »till trängen» och »till Gotlands nationalbeväring», enligt arméförvaltningens ofvan omförmälda utredning vore erforderliga.

Beträffande åter frågan om *anställande vid Jemtlands hästjägarecorps af en regementsintendent* inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 9), att generalbefälhafvaren i 6:te militärdistriktet i skrifvelse till Kongl. Maj:t fäst Kongl. Maj:ts uppmärksamhet derpå, att, enligt gällande

stater för Jemtlands fältjägare- och hästjägarecorpser, intendenturgöromålen vid båda dessa corpser vore anförtrodda åt en gemensam regementsintendent och att af en dylik anordning många olägenheter måste blifva en följd. Generalbefälhafvaren hade i sådant afseende påpekat svårigheten för en och samma person att samtidigt tjenstgöra under två chefer, hvilka hade lika rätt att taga hans tjenst i anspråk, ett förhållande, hvarigenom, efter generalbefälhafvarens åsigt, intendenturgöromålens regelbundna gång vid de olika corpserna måste väsentligen försvåras.

Då de båda corpserna tillhörde olika vapenslag, måste ock på grund af sakens natur intendenturgöromålen blifva både talrika och olikartade; och det hade såsom följd deraf mången gång visat sig svårt och ej sällan till och med omöjligt att till anbefald tid avsluta föreliggande arbeten, en omständighet, som i sin ordning måste inverka på arbetsprodukten, hvilken också ej alltid kunnat blifva så tillfredsställande, som varit önskvärdt.

Under erinran, att i det förslag till kavalleriets omorganisation, som förelades 1889 års Riksdag, det öfverklagade missförhållandet också beaktats, så att en särskild regementsintendent upptagits för hästjägarecorpserna hade generalbefälhafvaren därför hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes till denna Riksdag aflåta proposition i ämnet.

Arméförvaltningen, som anbefalts att häröfver afgifva utlåtande, hade, på skäl, som finnas i statsrådsprotokollet återgifna, tillstyrkt bifall till denna generalbefälhafvarens hemställan.

De af arméförvaltningen angifna förhållanden syntes departementschefen tillräckligt ådagalägga behofvet af en särskild regementsintendent vid Jemtlands hästjägarecorps, och ansåge han sig alltså lika med förvaltningen böra tillstyrka bifall till den af generalbefälhafvaren i förevarande afseende gjorda hemställan.

Då aflöning till regementsintendenterna utginge med lön 2,800 kronor och dagaflöning 3 kronor under förslagsvis 60 dagar, eller tillsammans 2,980 kronor och den förhöjning i förevarande anslag, som erfordrades för att bereda ökning i dagaflöningen till en krona åt sergeanterna och deras förut omförmälda vederlikar, utgjorde 31,752 kronor, skulle således den vid bifall till båda de nu framställda förslagen erforderliga förhöjningen i anslaget till indelta arméns befälsaflöning komma att uppgå till 34,732 kronor.

Hvad först angår frågan om förhöjning af dagaflöningen för sergeanter m. fl., har utskottet från landtförsvarsdepartementet vunnit upplysning, att den i statrådsprotokollet intagna, af arméförvaltningen lemnade uppgift å kostnaderna för den ifrågasatta förhöjningen så tillvida är mindre riktig som genom felskrifning nämnda kostnad blifvit beräknad vid indelta armén med 72 kronor för lågt och vid Vermlands fältjägarcorps med 72 kronor för högt och således den för ändamålet erforderliga förhöjningen å anslaget till indelta arméns befälsaflöning icke vore 31,752 kronor utan 31,824 kronor samt att den erforderliga förhöjningen i anslaget till Vermlands fältjägarcorps icke vore 720 kronor utan 648 kronor, hvarigenom emellertid den uppgifna slutsumman icke underginge någon förändring.

I likhet med departementschefen och de arméns myndigheter, som i ärendet sig yttrat, har utskottet funnit ifrågavarande tjänstemäns ekonomiska ställning böra upphjelpas. Den utväg, som för ändamålet vinnande föreslagits, nemligen förhöjning af deras dagaflöning, har jemväl synts utskottet lämplig. Utskottet har emellertid föreställt sig, att den ifrågasatta förhöjningen i dagaflöningen från 40 öre till 1 krona skulle medföra större ökning af ifrågavarande tjänstemäns löneförmåner än af omständigheterna med nödvändighet påkallas. Jemte det att utskottet sålunda anser en förhöjning i dagaflöningen till 1 krona vara för hög, synes en sådan förhöjning också vara mindre lämplig, när sergeanterna derigenom genast vid sin utnämning skulle komma att erhålla lika hög dagaflöning som fanjunkarne, hvilka dock ofta först efter mångårig tjänstgöring såsom sergeanter vunnit sin befordran. Utskottet har därför ansett sig böra föreslå dagaflöningens höjande till dubbla beloppet af den nuvarande eller från 40 öre till 80 öre och föreställer sig, att genom en sådan åtgärd nuvarande missförhållanden skola blifva i skälig mån afhjelpna. Af bifall till det förslag, utskottet i enlighet med denna åsigt vill framlägga, följer, att de af Kongl. Maj:t ifrågasatta förhöjningarna i åtskilliga anslag under denna hufvudtitel icke vidare varda i sin helhet erforderliga; och har utskottet i afseende å de af dess förslag betingade förhöjningar i dessa anslag från arméförvaltningen erhållit följande uppgift å den ökade kostnad, som skulle drabba nedannämnda anslag, i händelse dagaflöningen höjdes från 40 öre till 80 öre för sergeanterna i egentlig mening och de med dem så till aflöning som tjänstgöringsförhållanden i det närmaste likställda bataljonsadjutanter, regementsväblar samt stabs-, squadrons- och batteritruumpetare:

1:o.	Anslaget till indelta arméns befälsaflöning	kr. 21,216: —
2:o.	» » lifgardet till häst	» 3,650: —
3:o.	» » kronprinsens husarregemente	» 4,380: —
4:o.	» » svea lifgarde	» 3,942: —
5:o.	» » andra lifgardet	» 3,942: —
6:o.	» » Vermlands fältjägarecorps	» 432: —
7:o.	» » artilleriet	» 24,090: —
8:o.	» » Vaxholms artillericorps	» 1,678: —
9:o.	» » fortifikationen	» 5,256: —
10:o.	» » trängen	» 2,353: 60
11:o.	» » Gotlands nationalbeväring	» 852: —

Summa kronor 71,791: 60

Hvad åter beträffar Kongl. Maj:ts förslag om anställande af en regementsintendent vid Jemtlands hästjägarecorps, finner utskottet frågan derom tillsvidare kunna anstå för att tagas under öfvervägande i sammanhang med det förslag till ny härordning, som, enligt hvad Kongl. Maj:t för Riksdagen tillkännagifvit, är under utarbetande.

Under hänvisning i afseende å förhöjning i dagaflöningen för sergeanter m. fl. till hvad utskottet jemväl under punkterna 5:o—14:o här nedan kommer att föreslå, hemställer utskottet:

a) att Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning må på det sätt bifallas, att för ökande af dagaflöningen för de vid indelta arméns truppförband anställda sergeanter, bataljonsadjutanter, regementsväblar samt stabs- och squadronstrumpetare från 40 öre till 80 öre anslaget till indelta arméns befälsaflöning, 4,187,596 kronor, höjes med 21,216 kronor till 4,208,812 kronor; samt

b) att Kongl. Maj:ts förevarande framställning, i hvad den rör anställande af en regementsintendent vid Jemtlands hästjägarecorps, icke må af Riksdagen bifallas.

Lindring i rustnings- och roteringsbesvären.

Angående
lindring i
rustnings- och
roteringsbe-
svären.

2:o. Beträffande detta förslagsanslag, nu 1,330,000 kronor, har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring. Inom riksdagen hafva emellertid förslag väckts dels af herrar *J. A. Johansson* och *C. T. Lind* om förhöjning af detta anslag, dels ock i flera särskilda motioner

af herr *L. Jönsson m. fl.* om viss nedsättning i grundskatterna och motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna; och då bifall till större eller mindre del af sistberörda framställningar, i sammanhang med hvilka först omnämnda förslag torde böra behandlas, måste inverka på förestående anslags belopp, kommer utskottet att framdeles, efter det Riksdagen fattat beslut i anledning af samtliga berörda motioner, hos Riksdagen göra den framställning angående förslagsanslaget till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, hvartill förhållandena komma att föranleda; hvilket utskottet skolat för Riksdagen anmäla.

Ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet.

3:o. I förevarande förslagsanslag, nu 4,000 kronor, har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring, hvaremot uti en inom Andra Kammaren af herr *A. Johansson* i Löfåsen väckt motion (n:o 48) yrkats för angifvet ändamål höjning deraf; och kommer utskottet framdeles häröfver afgifva särskildt utlåtande; hvilket utskottet skolat för Riksdagen anmäla.

Angående ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid kavalleriet.

Hämmande af smittosamma sjukdomar bland indelta kavalleriets nummerhästar å mötesplatserna m. m.

4:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 18) har herr *L. P. Mallmin m. fl.* föreslagit, *dels* att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utfärdande af föreskrifter om nödiga åtgärders vidtagande till förekommande och utrotande af smittosamma sjukdomar bland hästarne inom indelta kavalleriets stallar å mötesplatserna samt om hästarnes vård och behandling i karantän, innan de hemsändas till rusthållen, derest smittosam sjukdom under mötestiden uppkommit, *dels ock* att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett förslagsanslag af 20,000 kronor till bestridande af de kostnader, som för nyssnämnda åtgärder kunde finnas erforderliga.

Angående väckt förslag om hämmande af smittosamma sjukdomar bland indelta kavalleriets nummerhästar å mötesplatserna m. m.

Till stöd för dessa förslag hafva motionärerna anført, att under sistlidet år, såväl som under flera föregående, smittosam sjukdom utbrutit bland nummerhästarne vid lifregementets dragoncorps under den tid de varit samlade å mötesplatsen Ladugårdsgärdet i och för öfvin-

gar, hvilket förhållande äfven åtskilliga gånger skolat hafva inträffat vid andra indelta kavalleriregementen. Den skada och förlust, som derigenom orsakats rusthållare, inskränkte sig likväl icke till sjukdomens härjningar inom stallarna å mötesplatsen, der hästarne voro uppställda under mötestiden, utan denna skada toge vida större dimensioner derigenom, att omedelbart efter mötestidens slut hästarne hemsändes till rusthållen och medförde smittan in i rusthållarnes stallar samt sprede sjukdomen till rusthållarnes öfriga hästar. Den förlust, som härigenom tillskyndats mången rusthållare, vore icke obetydlig, dels genom inträffande dödsfall bland hästarne och dels genom att de sjuka hästarne under längre eller kortare tid varit obrukbara.

Kongl. Maj:ts förordning af den 23 september 1887 angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren hade icke uti nu ifrågakvarande fall vunnit tillämpning, ehuru, enligt motionärernas förmenande, så bort hafva skett. Det syntes därför motionärerna nödigt att bestämda föreskrifter gäfves härför.

Under erinran att den af motionären åberopde förordningen icke torde vara å ifrågakvarande förhållanden tillämplig, har utskottet velat uttala den mening, att, på sätt motionären föreslagit, åtgärder synas böra vidtagas till förekommande af att indelta kavalleriets nummerhästar från stallarna å mötesplatserna sprida smittosamma sjukdomar och anser följaktligen Riksdagen böra till Kongl. Maj:t aflåta skrifvelse i ämnet.

De i förevarande afseende erforderliga åtgärder böra emellertid enligt utskottets mening vidtagas utan att derigenom särskilda kostnader ådragas rust- och rotehållarne. Under sådana omständigheter lära medel för ändamålet böra ställas till Kongl. Maj:ts förfogande; men föreställer sig utskottet, att anslaget härtill, som torde böra erhålla förslagsanslags natur, icke bör uppföras till högre belopp än 5,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes föranstalta om erforderliga åtgärder så väl till förekommande och utrotande af smittosamma sjukdomar bland hästarne inom indelta kavalleriets stallar å mötesplatserna som ock för hästarnes vård och behandling i karantän, innan de från mötesplatserna hemsändas till rusthållen,

derest smittosam sjukdom under mötestiden uppkommit, äfvensom att Riksdagen må till bestridande af kostnaderna för berörda åtgärder bevilja ett förslagsanslag af 5,000 kronor.

Lifgardet till häst.

5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid lifgardet till häst anställda 16 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 trumpetare från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till lifgardet till häst, nu 146,345 kronor, med 5,475 kronor till 151,820 kronor.

*Angående
höjning af
detta anslag.
[2.]*

Med hänvisning till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anført, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att för ökande af dagaflöningen för de vid lifgardet till häst anställda 16 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 trumpetare från 40 öre till 80 öre, anslaget till lifgardet till häst, nu 146,345 kronor, höjes med 3,650 kronor till 149,995 kronor.

Kronprinsens husarregemente.

6:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid kronprinsens husarregemente anställda 24 sergeanter och 6 sqvadronstrumpetare från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till kronprinsens husarregemente, nu 186,985 kronor, med 6,570 kronor till 193,555 kronor.

*Angående
höjning af
detta anslag.
[3.]*

Hänvisande till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anført, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att för ökande af dagaflöningen för de vid kronprinsens husarregemente anställda 24 sergeanter och 6 sqvadronstrumpetare från 40 öre till 80 öre, anslaget till kronprinsens husarregemente, nu 186,985 kronor, höjes med 4,380 kronor till 191,365 kronor.

Svea lifgarde.

Angående
höjning af
detta anslag.
[4.]

7:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid svea lifgarde anställda 18 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 hautboister från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till svea lifgarde, nu 165,074 kronor, med 5,913 kronor till 170,987 kronor.

Under hänvisning till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af dagaflöningen för de vid svea lifgarde anställda 18 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 hautboister från 40 öre till 80 öre, anslaget till svea lifgarde, 165,074 kronor, höjes med 3,942 kronor till 169,016 kronor.

Andra lifgardet.

Angående
höjning af
detta anslag.
[5.]

8:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid andra lifgardet anställda 18 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 hautboister från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till andra lifgardet, nu 164,489 kronor, med 5,913 kronor till 170,402 kronor.

Hänvisande till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af dagaflöningen för de vid andra lifgardet anställda 18 sergeanter, 1 regementsväbel och 8 hautboister från 40 öre till 80 öre, anslaget till andra lifgardet, 164,489 kronor, höjes med 3,942 kronor till 168,431 kronor.

Vermlands fältjägarecorps.

Angående
höjning af
detta anslag.
[6.]

9:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid Vermlands fältjägarecorps anställda 15 sergeanter, 2 bataljonsadjutanter och 1 regementsväbel från 40 öre till 1 krona,

höja anslaget till Vermlands fältjägarcorps, nu 140,750 kronor, med 720 kronor till 141,470 kronor.

Hänvisande till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af dagaflöningen för de vid Vermlands fältjägarcorps anställda 15 sergeanter, 2 bataljonsadjutanter och 1 regementsväbel från 40 öre till 80 öre, anslaget till Vermlands fältjägarcorps, 140,750 kronor, höjes med 432 kronor till 141,182 kronor.

Artilleriet.

10:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af de vid svea, göta och vendes artilleriregementen anställda sergeanters, stabstrumpetares och batteritrumpetares dagaflöning från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till artilleriet, nu 1,089,566 kronor, med 36,135 kronor till 1,125,701 kronor.

*Angående
höjning af
detta anslag.
[7.]*

Under hänvisning till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af de vid svea, göta och vendes artilleriregementen anställda sergeanters, stabstrumpetares och batteritrumpetares dagaflöning från 40 öre till 80 öre, anslaget till artilleriet, 1,089,566 kronor, höjes med 24,090 kronor till 1,113,656 kronor.

Vaxholms artillericorps.

11:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid Vaxholms artillericorps anställda 16 sergeanter och 1 stabstrumpetare från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till nämnda corps, nu 103,137 kronor, med 2,517 kronor till 105,654 kronor.

*Angående
höjning af
detta anslag.
[8.]*

Hänvisande till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af dagaflöningen för de vid Vaxholms artillericorps anställda 16 sergeanter och 1 stabstrumpetare från 40 öre till 80 öre, anslaget till nämnda corps, 103,137 kronor, höjes med 1,678 kronor till 104,815 kronor.

Fortifikationen.

Angående
höjning af
detta anslag.
[9.]

12:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af dagaflöningen för de vid fortifikationen anställda 36 sergeanter från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till fortifikationen, nu 278,920 kronor, med 7,884 kronor till 286,804 kronor.

Under hänvisning till hvad utskottet här ofvan under punkt 1:o anfört, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att för ökande af dagaflöningen för de vid fortifikationen anställda 36 sergeanter från 40 öre till 80 öre, anslaget till fortifikationen, 278,920 kronor, höjes med 5,256 kronor till 284,176 kronor.

Trängen.

Angående
höjning af
detta anslag.
[10.]

13:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för genomförande af den beslutade organisationen af en trängbataljon å Karlsborg äfvensom för ökande af de vid den äldre trängbataljonen anställda 30 sergeanters och 2 stabstrumpetares dagaflöning från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till trängen, nu 182,940 kronor, med 104,851 kronor till 287,791 kronor samt att medgifva, att af sistnämnda belopp en summa af 201,320 kronor måtte, såsom afsedd för den nya trängbataljonen, få i riksstaten upptagas såsom reservationsanslag med rättighet för Kongl. Maj:t att disponera derå uppkommande besparingar för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med genomförandet af den nya trängbataljonens organisation förenade kostnader.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras (sid. 14), beräknades samtliga utgifter för den nya trängbataljonen i statsrådsprotokollet för den 11 januari 1890 till 197,789 kronor 52 öre, hvadan och då nästlidna års

riksdag för den del utaf bataljonens organisation, som skulle ega rum under innevarande år, anvisade 100,000 kronor, departementschefen ansåge anslaget till trängen, för att lemna tillgång till bestridande af dessa redan beslutade utgifter, böra höjas med ett belopp af 97,789 kronor 52 öre. Dessutom erfordrades emellertid vid bifall till förslaget om ökande af arméns sergeanters dagafflöning, dels i den för den redan organiserade trängbataljonen afsedda delen af nu förevarande anslag en höjning utaf 3,530 kronor 40 öre eller i jemnadt krontal 3,531 kronor och dels ett med sistnämnda belopp ökad anslag till den nya trängbataljonen.

Anslagsförhöjningen under anslaget till trängen skulle alltså komma att uppgå till sammanlagdt 104,851 kronor 52 öre eller i nedåt till kronor afjemnadt tal 104,851 kronor. Då detta anslag för närvarande vore i riksstaten uppfördt med 182,940 kronor, skulle det sålunda i 1892 års riksstat komma att upptagas till ett belopp af 287,791 kronor, och skulle häraf belöpa på den äldre trängbataljonen 82,940 kronor + 3,531 kronor eller 86,471 kronor och återstående 201,320 kronor på den nya bataljonen.

Slutligen har departementschefen erinrat att, på sätt städse varit vanligt vid uppsättandet af nya trupper, sistnämnda del af anslaget borde, intilless uppsättningen af den nya trängbataljonen genomförts, erhålla karakter af reservationsanslag med Kongl. Maj:t lemnad rättighet att deraf bestrida erforderliga uppsättningskostnader.

Såsom utskottet här ofvan under punkt 1:o anför, har utskottet ansett förhöjning af sergeanternas dagafflöning böra ega rum till endast 80 öre, och skulle för detta ändamål anslaget till trängen böra höjas med 2,353 kronor 60 öre eller i jemnadt tal 2,354 kronor, hvadan också för den nu under uppsättning varande nya trängbataljonen å Karlsborg skulle för sådant ändamål erfordras endast 2,354 kronor utöfver för dess organisation beräknade belopp, hvaraf nu återstå oanvisade 97,789 kronor 52 öre eller i jemnadt tal 97,789 kronor. Derest jemväl sistnämnda belopp nu anvisas, hvaremot utskottet icke har något att erinra, skulle således anslaget till trängen, nu 182,940 kronor, komma att i 1892 års riksstat upptagas till ett belopp af 285,437 kronor; och skulle häraf belöpa på den äldre trängbataljonen 82,940 kronor jemte 2,354 kronor eller tillsammans 85,294 kronor och återstående 200,143 kronor (nemligen dels 100,000 kronor, dels 97,789 kronor och dels 2,354 kronor) på den nya bataljonen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att Riksdagen besluter:

a) att för genomförande af den beslutade organisationen af en ny trängbataljon å Karlsborg höja anslaget till trängen, 182,940 kronor, med 97,789 kronor;

b) att, för ökande af dagaflöningen dels för de vid den äldre trängbataljonen anställda 30 sergeanter och 2 stabstrumpetare, dels ock för likaledes 30 sergeanter och 2 stabstrumpetare vid trängbataljonen å Karlsborg från 40 öre till 80 öre, höja anslaget till trängen med 2,354 kronor för hvardera bataljonen eller alltså med tillsammans 4,708 kronor; samt

c) att medgifva, att af anslaget till trängen, utom af nästlidna års riksdag, såsom reservationsanslag uppförda 100,000 kronor, ytterligare 100,143 kronor, eller tillsammans ett belopp af 200,143 kronor må, såsom afsedt för den nya trängbataljonen, få i riksstaten upptagas såsom reservationsanslag med rättighet för Kongl. Maj:t att disponera derå uppkommande besparingar för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med genomförandet af den nya trängbataljonens organisation förenade kostnader.

Vid bifall till hvad utskottet i denna punkt föreslagit, kommer anslaget till trängen, nu 182,940 kronor, att höjas med sammanlagdt 102,497 kronor till 285,437 kronor, hvaraf såsom reservationsanslag 200,143 kronor.

Gotlands nationalbeväring.

*Angående
höjning af
detta anslag.*
[11.]

14:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af de vid Gotlands nationalbeväring anställda bataljonsadjutanters, sergeanters och spels dagaflöning från 40 öre till 1 krona, höja anslaget till Gotlands nationalbeväring, nu 199,657 kronor, med 1,278 kronor till 200,935 kronor.

Hänvisande till hvad utskottet härofvän under punkt 1:o anført, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att, för ökande af dagaflöningen för de vid Gotlands nationalbeväring anställda bataljonsadjutanter, sergeanters och spels dagaflöning från 40 öre till 80 öre, anslaget till Gotlands nationalbeväring, 199,657 kronor, höjes med 852 kronor till 200,509 kronor.

Salpeteruppköp.

15:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att af 1892 års anslag till salpeteruppköp måtte, under vilkor att anslaget icke öferskredes, i och för inköpet af Åkers krutbruk användas en summa af 21,344 kronor.

Angående användande af anslaget till gäldande af köpeskillingen för Åkers krutbruk.
[12.]

Såsom i statsrådsprotokollet erinras (sid. 16), skulle på grund af Riksdagens år 1889 fattade beslut af detta anslag efter hand betalas köpeskillingen, 86,244 kronor, för nämnda för statens räkning inköpta krutbruk. Sedan Riksdagen för gäldande af köpeskillingen anvisat år 1888 21,960 kronor, år 1889 21,600 kronor och år 1890 21,340 kronor, återstode alltså ännu oguldet ett belopp af 21,344 kronor.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter.

18:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter, 61,500 kronor, med 42,000 kronor till 103,500 kronor äfvensom att i sammanhang dermed medgifva, att anslaget finge i riksstaten uppföras såsom förslagsanslag.

Angående höjning af detta anslag m. m.
[13.]

Då af den berättelse, arméförvaltningen den 11 juni 1889 afgifvit angående de under fjerde hufvudtiteln uppförda anslags ställning vid 1888 års utgång, framgått, bland annat, att anslaget till ved och ljus vid fästningar och garnisonsorter, som i nu gällande riksstat vore uppfördt till ett belopp af 61,500 kronor, år 1888 öferskridits med en summa af 17,182 kronor 62 öre, hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet

meddelas (sid. 16), Kongl. Maj:t uppdragit åt arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet att till Kongl. Maj:t inkomma med närmare utredning i fråga om anledningen till den å anslaget uppkomna brist samt förslag till lämpliga åtgärder, hvarigenom anslagets öfverskridande för framtiden måtte kunna undvikas.

Till åtlydnad deraf hade arméförvaltningen å nämnda departement till Kongl. Maj:t afgifvit utlåtande den 20 juni 1890, hvari arméförvaltningen tillkännagåfve, att den till följd af den erhållna befallningen från vederbörande militära myndigheter infortrat yttranden och förslag uti det angifna syftet och att, på sätt särskilda arméförvaltningens skrifvelse bifogade tabeller utvisade, deraf framginge:

att de lokaler, hvilkas uppvärmning skulle bestridas af ifrågavarande anslag, efter år 1884, då anslaget höjdes från 46,392 kronor till 60,000 kronor, betydligt ökats, så att, under det de nämnda år utgjorde 1,238, de år 1889 uppginge till ett antal af 1,558;

att till följd af det i och för sig bränslebesparande centraluppvärmningssystemets införande i nya kasernetablissemment förbrukningen af kokes under samma tid nära fördubblats; samt

att eldnings- och lyshållningskostnaderna allt sedan år 1886, då de till följd af ovanligt billiga priser voro jemförelsevis låga, befunnit sig i starkt och oafbrutet stigande hufvudsakligen till följd af den prisförhöjning å stenkol och kokes, som föranledts af de stora arbetarestrejckerna i utlandet, och att med anledning deraf de för dessa kostnader användbara tillgångar år 1889 måst öfverskridas med än större belopp än år 1888, eller 23,251 kronor 50 öre.

Arméförvaltningen förmälde emellertid, att, enligt dess uppfattning, den förnämsta orsaken till att ifrågavarande utgifter ökats och jemväl för framtiden efter all sannolikhet komme att än mera ökas, vore att söka i tillkomsten af flera stora och tidsenliga kasernetablissemment samt i äldre etablissements utvidgning, hvarigenom dels antalet lägenheter, som skulle uppvärmas och upplysas, blifvit allt större, dels utrymmet per man förstörats.

Vidare hade, yttrade arméförvaltningen, den starkare ventileringen af manskapslogementen, som numera af hygieniska skäl ansåges erforderlig, med nödvändighet medfört en större åtgång af bränsle, och de betydligt ökade öfningarne och utvidgade skolorna hade också i sin ordning föranlett en stegrad förbrukning af bränn- och framför allt lysningsämnen.

Bristen å anslaget skulle också, enligt hvad arméförvaltningen anmält, hafva blifvit vida större, om ej de dryga gaslysningskostnaderna

under de senare åren kunnat väsentligen minskas dels såsom följd af den allmänna nedsättningen af gaspriset, dels på grund af särskilda öfverenskommelser om rabatt i priset för detta lysningsämne, som kronan lyckats ingå med vederbörande gasverksegare, och dels slutligen genom användandet af besparingsbrännare och viddagandet af några andra till minskning i gasförbrukningen ledande åtgärder.

Enligt hvad arméförvaltningen tillkännagifvit, hade emellertid nu gjorda undersökningar gifvit vid handen, att ytterligare åtgärder för vinnande af nämnvärd besparing i eldnings- och lyshållningskostnaderna icke vidare vore möjliga; och då flera nya kasernetablissemment inom den närmaste framtiden komme att för vederbörande truppförband upplåtas, ansåge arméförvaltningen ingen utsigt finnas att utan anslaget betydliga ökande för framtiden undvika dess öfverskridande.

I fråga om den summa, till hvilken anslaget borde höjas för att visa sig tillräckligt för sitt ändamål, hade arméförvaltningen fäst uppmärksamheten derpå, att, då prisen å de erforderliga eldnings- och lysningsämnena i hög grad vexlade, det icke gerna vore möjligt att på siffran angifva den erforderliga förhöjningens belopp. Då emellertid under år 1889 å anslaget uppstått en brist af 23,251 kronor 50 öre, då vidare, på grund af beräkningar, som inom arméförvaltningen verkstälts, de nya etablissemmenten för andra lifgardet, Vaxholms artillericorps och Gotlands artillericorps kunde antagas i eldnings- och lysningskostnader komma att kräfvå en summa af tillsammans 15,750 kronor utöfver de enahanda kostnader, som för nämnda truppförbands nuvarande etablissemment utginge, och då slutligen dertill måste läggas kostnaden för uppvärmning och belysning af den nya trängbataljonens blifvande etablissemment; hvilken kostnad kunde beräknas till 4,500 kronor, ansåge arméförvaltningen förhöjningen kunna bestämmas till dessa summors sammanlagda belopp, eller i rundt tal 43,500 kronor, och förmålde den sig i sammanhang dermed finna lämpligast, att anslaget erhöles egen-skap af förslagsanslag.

Departementschefen, som förklarar sig dela de af arméförvaltningen sålunda uttalade åsigtter, har erinrat, att i den kostnadsberäkning för den nya trängbataljonen, som förelades sistlidne Riksdag, en summa af 1,500 kronor redan vore upptagen för utgiftsposten ved och ljus, hvardan såsom följd deraf förhöjningen i anslaget kunde inskränkas till en med detta belopp minskad summa eller till 42,000 kronor.

Utskottet, som funnit de i statsrådsprotokollet anförda förhållanden böra föranleda den föreslagna höjningen af anslaget, anser dock att, vid bifall dertill, förändring af anslagets natur icke bör ega rum.

Utskottet får därför hemställa:

- a) att anslaget till ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter, 61,500 kronor, må höjas med 42,000 kronor till 103,500 kronor; samt
- b) att Kongl. Maj:ts förslag, att förevarande anslag måtte få i riksstaten uppföras såsom förslagsanslag, icke må af Riksdagen bifallas.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli och kommando-expeditionen.

*Angående
jemkning af
detta anslag.
[14.]*

17:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att detta anslag, som nu vore upptaget till 6,136 kronor, måtte för jemnande af slutsumman å hufvudtitelns anslag höjas med 12 kronor.

Utskottet hemställer,

att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli måtte få jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma finnes erforderligt.

Krigsskolan.

*Angående
anslaget till
krigsskolan.*

18:o. Enligt hvad utskottet inhemtat, hafva Riksdagens nästlidet år församlade revisorer i sin berättelse om granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1889 ifrågasatt, huruvida icke nedsättning skulle kunna ega rum i anslaget till krigsskolan.

Med afseende härå och då revisorernes berättelse ännu icke till utskottet inkommit, har utskottet ansett sig böra uppskjuta att yttra sig öfver det i omförmälda berättelse sålunda berörda anslag; men skall utskottet framdeles under Riksdagens lopp i afseende å anslaget till krigsskolan afgifva den framställning, hvartill förhållandena må föranleda; hvilket utskottet skolat för Riksdagen

anmäla.

Öfriga ordinarie anslag.

19:o. Beträffande öfriga, här ofvan ej omnämnda ordinarie anslag under denna hufvudtitel, har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring; och får utskottet hemställa, *Angående öfriga ordinarie anslag.*

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit ifrågasatt, må i 1892 års riksstat upptagas till oförändrade belopp.

Extra anslag.

Tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.

20:o. Under tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och med erinran att 1887, 1888, 1889 och 1890 årens Riksdagar för ändamålet beviljat samma belopp, hemställer utskottet, *Angående anslag för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter.*

att för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. må på extra stat för år 1892 anvisas ett belopp af 77,500 kronor. [15.]

Artilleribehof.

21:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anskaffande af fästningsartillerimateriel på extra stat för år 1892 bevilja 1,100,000 kronor och deraf anslå *Angående anslag till fästningsartillerimateriel.*

till bestyckning å Karlsborg	kronor	189,000: —	[16.]
» » å Vaxholm-Oscar Fredriksborg	»	900,000: —	
» » å Oskars-Värnslinierna	»	11,000: —	

Såsom af statsrådsprotokollet (sid. 23—24) inhemtas, hade general-fälttygmästaren och chefen för artilleriet i skrifvelse till Kongl. Maj:t

angående artilleridepartementets behof af statsanslag för år 1892 till en början redogjort för den anskaffning af fästningsartillerimateriel, som med det af Riksdagen för detta ändamål år 1890 anvisade belopp 800,000 kronor dels redan skett, dels under sistnämnda år vore afsedd att ega rum. Såsom följd af denna anskaffning hade en icke obetydlig förbättring uti bestyckningsförhållandena å Karlsborg, Vaxholm-Oskar Fredriksborg och Oskars-Värnslinierna inträdt. Då emellertid, enligt de uppgjorda fullständiga bestyckningsplanerna, ännu återstode att anskaffa: för Karlsborg ett större antal 16 och 12 cm. kanoner, för Vaxholm-Oskar Fredriksborg pansarbrytande och 12 cm. kanoner, kastpjäser och snabbskjutande kanoner samt å Oskars-Värnslinierna en del rör till projektiler och ett förrådshus eller skjul för förvarande af åtskilliga mera ömtåliga bestyckningsartiklar, hade han hemställt, att Kongl. Maj:t för fortsatt anskaffning af fästningsartillerimateriel måtte för år 1892 af Riksdagen äska ett extra anslag af 1,200,000 kronor, hvaraf skulle tillgodokomma

Karlsborg	kronor	189,000: —
Vaxholm-Oskar Fredriksborg.....	»	1,000,000: —
Oskars-Värnslinierna	»	11,000: —
	Summa kronor	1,200,000: —

Departementschefen hade visserligen funnit synnerligen önskligt, om detta af generalfälttygmästaren äskade anslagsbeloppet kunnat i sin helhet beviljas, men nödvändigheten att tillgodose jemväl andra anslagsfordringar medförde, att en nedsättning af 100,000 kronor i denna utgiftspost måste ega rum; och hade han ansett nedsättningen böra träffa den ifrågasatta anskaffningen af fästningsartillerimateriel för Vaxholm-Oskar Fredriksborg.

Såsom af statsrådsprotokollet vidare framgår, hafva kostnaderna för dessa fästningars bestyckning beräknats sålunda:

för	Karlsborg	Vaxholm- Oskar Fredriksborg	Oskars-Värns- linierna.
	kr. 3,618,000: —	kr. 2,071,000: —	kr. 261,000: —,
hvaraf beviljats.....	» 1,025,000: —	» 600,000: —	» 250,000: —,
så att ännu skulle återstå en anskaffning för.....	kr. 2,593,000: —	kr. 1,471,000: —	kr. 11,000: —.

Vid föredragning inför Kongl. Maj:t af de extra anslagsbehofven för nästkommande år har departementschefen (sid. 20—22) framhållit

angelägenheten deraf att i främsta rummet tillgodose de försvarsanstalter, hvilka, derest vårt land af en eller annan orsak skulle finna sig nödsakadt att med väpnad hand skydda sin neutralitet, torde komma att för detta ändamål företrädesvis tagas i anspråk.

En s. k. neutralitetsförklaring kunde nemligen icke inskränkas till ett blott tillkännagifvande af det neutrala landet, att det hade för afsigt att ej inblanda sig i det krig, som hotade att utbryta eller redan utbrutit, utan att denna förklaring måste, framför allt om kriget fördes i närheten, åtföljas af verkliga rustningar, hvarigenom nämnda land, sina folkrättsliga pligter likmätigt, satte sig i stånd att, der så erfordrades, med våld hindra de krigförande magterna att, för befordrande af sina syften, beträda dess område eller tillgodogöra sig dess hjälpkällor. På omfattningen af och allvaret i dessa rustningar vore utsigten att fortfarande få åtnjuta neutralitetens stora förmåner i hög grad, att icke säga uteslutande, beroende.

För undvikande af de ekonomiska krafternas splittring borde, fortsätter departementschefen, ansträngningarna i vårt land för närvarande rigtas derhän, att de fasta försvarsanstalter, som till skydd för vissa särskildt hotade punkter redan funnes, fullbordades och förbättrades, så att de måtte komma i fullt försvarsdugligt stånd. Så stor del som möjligt af de summor, hvilka under år 1892 kunde tagas i anspråk för fyllande af landtförsvarets tillfälliga behof, ansåge han därför böra tillgodokomma de befästningslinier, som hade till uppgift att stänga inloppen till Stockholm och Karlskrona och användas dels till deras bestyckande och dels till deras fullkommande.

Instämmande uti hvad departementschefen sålunda anfört, får utskottet, då statens inkomster för närvarande lemna tillgång till den af Kongl. Maj:t föreslagna anskaffningen för berörda ändamål, hemställa,

att Riksdagen må för anskaffning af fästningsartillerimateriel på extra stat för år 1892 anvisa 1,100,000 kronor och deraf anslå till bestyckning å Karlsborg 189,000 kronor, å Vaxholm-Oskar Fredriksborg 900,000 kronor och å Oskars-Värnslinierna 11,000 kronor.

22:o. Till fortsatt anskaffande af nya och ändring af äldre infanteriammunitionsvagnar med tillhörande utredning har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat ett extra anslag af 20,000 kronor.

Enligt hvad i statsrådsprotokollet (sid. 24) erinras hade för fortsatt

*Angående
anslag till in-
fanteriam-
munitionsvagnar.*

[17.]

förändring af äldre infanteriammunicionsvagnar för ammunitionskolonerna och dessas förseende med rid- och anspannspersedlar m. m. äfvensom till anskaffning af de för stridsträngen vid infanteriet och kalleriet afsedda nya tvåspända infanteriammunicionsvagnarne med tillhörande utredning hittills beviljats 150,000 kronor af de 239,112 kronor, som beräknats vara för denna anskaffning erforderliga. Ett belopp af 89,112 kronor återstode alltså ännu för att krigsstyrelsen måtte sättas i tillfälle att bringa denna del af arméns materiel i fullständigt skick.

Utskottet hemställer,

att, i likhet med hvad under de tre sista åren egt rum, till fortsatt nyanskaffning och förändring af infanteriammunicionsvagnar ett extra anslag af 20,000 kronor må för år 1892 anvisas.

Angående
anslag till
förändring
af arméns
gevär.
[18.]

23:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen af det redan beviljade anslaget till *förändring af arméns nuvarande gevär till vapen af liten kaliber* måtte på extra stat för år 1892 anvisa 400,000 kronor.

I en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 31) har herr *F. A. Boström* på anförda skäl hemställt, att af det belopp 1,668,000 kronor, som beviljats för förändring af 1867 års gevär till vapen af liten kaliber, måtte på extra stat för år 1892 anvisas 800,000 kronor.

Då Riksdagen redan beslutat ifrågavarande gevärsförändring och af det beviljade beloppet anvisat 700,000 kronor, skulle utskottet, som i likhet med motionären anser den tid, under hvilken gevärsmo- dell ombytes, vara för arméns stridbarhet synnerligen kritisk och således beslutad gevärsförändring snarast möjligt böra genomföras, visserligen varit benäget att föreslå anvisande af 800,000 kronor för ändamålet, men då Kongl. Maj:t icke äskat högre belopp än 400,000 kronor, föreställer sig utskottet, att svårighet i ett eller annat afseende måtte förefinnas att under året för ändamålet använda större belopp, hvarför utskottet får hemställa,

att, med afslag å herr Boströms motion, så vidt den skiljer sig från Kongl. Maj:ts förevarande framställning, Riksdagen må, med bifall till denna framställning, till förändring af arméns nuvarande gevär till vapen af liten kaliber på extra stat för år 1892 anvisa ett belopp af 400,000 kronor.

24:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till byggnader å Karlsborg bevilja 140,110 kronor och deraf på extra stat för år 1892 anvisa 46,000 kronor.

Angående
anslag till
byggnader å
Karlsborg.

[19.]

Såsom af statsrådsprotokollet (sid. 25 och 26) inhemtas, har departementschefen vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t till en början erinrat, att Kongl. Maj:t, på framställning af dåvarande generalfälttygmästaren, föreslagit sistlidna års Riksdag att för uppförande å Karlsborg af en förrådsbyggnad och ett fullständigt artillerilaboratorium bevilja ett extra anslag å 140,110 kronor och deraf till utgående under år 1891 anvisa 46,000 kronor.

Hvad förrådsbyggnaden anginge, hade framställningen föranledts af svårigheten att bereda lämpliga förvaringsrum för den äldre ännu brukbara artillerimaterielen, som, i den mån den nyanskaffade till artilleriregementena utlemnats, måst, i brist på förrådsutrymme vid deras etablissemang, till Karlsborg förflyttas. Kostnaderna för denna byggnad, hvilken enligt generalfälttygmästarens förslag skulle uppföras af sten och förläggas i samma kvarter som ett redan förut å Karlsborg uppfördt, för likartadt ändamål afsedt förrådsskjul, beräknades till 64,000 kronor.

I fråga åter om den tilltänkta laboratoriibyggnaden, hade generalfälttygmästaren utgått derifrån att, då Karlsborg hade karakteren af en förrådsfästning och derstädes vore uppställd såväl fästnings- som positions- och fältartillerimateriel, det, efter hans åsigt, vore oundgängligen nödvändigt, att aptering af all slags ammunition kunde utföras derstädes, men att emellertid under nuvarande förhållanden detta vore, i brist på ett ordentligt inrättadt artillerilaboratorium, fullständigt overkännbart.

Kostnaden för de till artillerilaboratorium afsedda byggnader jemte en del för laboratoriet erforderlig materiel hade beräknats till 76,110 kronor.

Då emellertid det af Kongl. Maj:t i förevarande afseende framställda förslag icke af Riksdagen bifallits, hade den nuvarande generalfälttygmästaren upptagit sin företrädarens förslag, i hvilket han förklarar sig till alla delar instämma, dervid tilläggande, att, hvad anginge behovet af nytt förrådsskjul, ytterligare artillerimateriel under sistförflutna år uppstälts å Karlsborg och att sålunda de skäl, som förut talade för en dylik byggnads uppförande, än mera vunnit i styrka; och syntes honom de för båda byggnadsföretagen erforderliga belopp lämpligen kunna på tre år fördelas.

För egen del har departementschefen ansett behovet af dessa

byggnader vara ådagalagdt och nu lika litet som förra gången, då ärendet förevar, haft något att erinra mot de af generalfälttygmästaren uppgjorda kostnadsberäkningarna.

Vid behandling af denna fråga under nästlidna års riksdag yttrade utskottet, att det föreslagna förrådsskjulet, hvilket hufvudsakligen vore afsedt till bättre förvaring än hittills af visserligen användbar, men ej fullt tidsenlig artillerimateriel, syntes utskottet mindre nödigt, helst som med den mängd byggnader, som funnes inom Karlsborgs fästningsområde, svårighet icke borde vara för handen att på annat sätt utan nybyggnad bereda lämpligare plats för berörda materiel; och hvad beträffar det föreslagna artillerilaboratoriet, ansåg utskottet af sparsamhetshänsyn anskaffning deraf böra tills vidare anstå.

Vidhållande hvad utskottet angående det ifrågasatta förrådsskjulet sålunda förut yttrat, har utskottet deremot ansett anskaffning af artillerilaboratoriet, hvilken beräknats medföra en kostnad af 76,110 kronor, icke lämpligen böra längre uppskjutas; och då anskaffningen, såsom jemväl Kongl. Maj:t föreslagit, torde böra fördelas på tre år, hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må till uppförande af ett artillerilaboratorium å Karlsborg bevilja en summa af 76,110 kronor och deraf på extra stat för år 1892 anvisa 25,370 kronor; samt

b) att Kongl. Maj:ts förslag om beviljande af 64,000 kronor till uppförande af ett förrådsskjul å Karlsborg icke må af Riksdagen bifallas.

Angående
uppförande
af ett kasern-
etablissemant
i Jemtland.

[20.]

25:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ett kasern-etablissemant i Jemtland för en artilleridivision bevilja 381,300 kronor, att med 41,300 kronor utgå på extra stat för år 1892 och med återstående beloppet gäldas från reservationerna å anslaget till värfvade garnisonerade truppers rekrytering och aflöning.

Beträffande förslaget om uppförande i Jemtland af ett artilleri-etablissemant, hvarom proposition framstälts såväl till 1889 som 1890 års Riksdag, meddelas i statsrådsprotokollet (sid. 27 och 28):

att detsamma afsåge att bereda kasernetablissemant för svea artilleriregementes 9:de och 10:de batterier, eller dess 5:te division, hvilken, enligt hvad Riksdagen redan år 1871 beslutat, skulle förläggas till Norrland;

att staden Östersund ansetts vara den plats, som bäst lämpade sig för etablissemmentets anläggning;

att kostnaden för detsamma af chefen för fortifikationen beräknats komma att uppgå till 366,300 kronor, hvartill ytterligare borde läggas 25,000 kronor för inköp af tomt, öfningsfält och förbindelseväg mellan tomten och öfningsfältet, så att hela etablissemmentet skulle kosta 391,300 kronor;

att, då generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet vid förslagens upprättande utgått från förutsättningen att batterierna, hvilka för närvarande äro organiserade såsom fotbatterier, skulle vid öfverflyttningen till Östersund organiseras såsom åkande, men departementschefen ansett fråga derom icke böra för det dåvarande väckas, han funnit åtskilliga till en kostnadsbesparing af 41,300 kronor ledande inskränkningar i det af generalfälttygmästaren föreslagna kasernutrymme kunna vidtagas och såsom följd deraf beräknat kostnaden för etablissemmentet i dess helhet till 350,000 kronor;

att, då staden Östersund, efter det frågan vid 1889 års riksdag förevarit, förklarat sig villig att under vissa vilkor lemna bidrag till kostnaden för etablissemmentet, och detta bidrag, som eventuellt skulle utgöras på det sätt, att staden uppläte en del af tomten för detsamma, kunde beräknas motsvara en summa af 10,000 kronor, de för etablissemmentet erforderliga statsmedel i 1890 års proposition antagits skola utgöra 340,000 kronor;

att, ehuru intetdera af de sålunda för Riksdagen framlagda förslagen tillvunnit sig dess bifall, departementschefen dock på anförda skäl funnit sig föranlåten att ånyo upptaga frågan; samt

att jordegarna i granskapet af Östersund förnyat sitt förut gjorda anbud på ett år, räknadt från den 12 september 1890, och att staden Östersund genom erbjudande, som egde giltighet under innevarande år, förbundit sig att, så snart etablissemmentet förlagts å endera af två angifna platser vid Östersund och detsammas område införlifvats med staden, hvilket borde ske, innan artilleridivision blefve ditflyttad, erlægga till staten ett bidrag till inköp af plats för etablissemmentet af 10,000 kronor, dock med afdrag utaf värdet å den staden tillhöriga mark, som för etablissemmentet erfordrades, efter en beräkning af 4 öre för hvarje qvadratfot.

Departementschefen, som i hufvudsak vidhölle de af honom åren 1889 och 1890 uttalade åsigter, har endast beträffande frågan om utrymmet inom kasernetablissemmentet ansett sig böra frångå den ståndpunkt, han förut intagit.

Då nemligen i sig sjelft vore klart, att, om en förändrad härorganisation komme till stånd, den för Norrland afsedda artilleristyrka måste, på sätt i alla de senare härordningsförslagen jemväl varit förutsatt, blifva organiserad såsom åkande, borde, helst om man icke lemnade opåaktade de skäl, som i allmänhet talade för ett stärkande af Norrlands försvar och som bjöde, att de derstädes förlagda truppafdelningar i främsta rummet på tidsenligt sätt organiserades, fullgiltiga anledningar förefinnas att, då nu ett nytt artillerietablissemment vore i fråga att derstädes uppföras, till utgångspunkt för kostnadsberäkningarna taga det utrymme, som erfordrades för åkande batterier, och icke, såsom departementschefen förut föreslagit, endast det för fotbatterier erforderliga utrymme.

Departementschefen funne fördenskull kostnaden för etablissemmentet böra, på sätt chefen för fortifikationen antagit, beräknas till 391,300 kronor, men ansåge deremot ej tillrådligt, att hela den för kasernetablissemmentets uppförande till dess större omfattning sålunda erforderliga summan utginge från anslaget till de värfvade garnisonerade truppersnas rekrytering och aflöning. Genom norrlands-batteriernas uppsättning komme nemligen detta anslag, att i ej oväsentligt högre grad än förr tagas i anspråk, och nödig varsamhet borde under sådana förhållanden fordra, att reservationerna å detsamma ej för hårdt anlitas.

Bidraget från nämnda anslag syntes departementschefen fördenskull böra bestämmas till samma belopp som år 1890, eller 340,000 kronor, och borde den summa, 41,300 kronor, som jemte bidraget af Östersund derutöfver vore af nöden för kasernetablissemmentets uppförande, äskas såsom extra anslag för år 1892.

Då, enligt hvad Kongl. Maj:t till Riksdagen meddelat, ett nytt härordningsförslag för närvarande är under utarbetande, och utskottet föreställer sig, att detsamma jemväl kommer att afse förändringar i nuvarande truppförhållanden i Norrland, har utskottet ansett förevarande fråga lämpligen böra tills vidare anstå i afvaktan på härordningsförslagets framläggande.

På grund häraf hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Fortifikationsbehof.

26:o. Till fortsättande af *befästningsarbetena vid Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget* har Kongl. Maj:t på extra stat för år 1892 äskat ett belopp af 200,000 kronor.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas (sid. 30) hade chefen för fortifikationen i skrifvelse till Kongl. Maj:t angående fortifikationsdepartementets anslagsbehof för år 1892 fäst Kongl. Maj:ts uppmärksamhet derpå, att, sedan arbetena vid Karlsborg kommit att omfatta äfven de viktiga anläggningarna på Vaberget, missförhållandet mellan hvad som borde och kunde utföras måste blifva ännu mera i ögonen fallande. En redan i sig sjelf obetydlig summa måste nemligen nu delas emellan tvenne arbeten, af hvilka hvart och ett vore af den angelägna art, att det ena icke borde eftersättas för det andra. Ty, lika litet som man numera utanför Karlsborg kunde undvara befästningar i förterrängen och i all synnerhet på Vaberget, derest denna fästning öfver hufvud taget skulle kunna försvaras, lika litet kunde man inom densamma undvara säkra förvaringsrum för krut och öfrig ammunition; och det vore på sådana byggnader, som man under de senare åren hufvudsakligen arbetat och äfven under den närmaste framtiden måste komma att arbeta. Dessutom vore dessa arbeten betydligt kostsammare än förr till följd dels af det ökade utrymme, som det nya artilleriets större krutladdningar och ömtåliga sprängprojektiler kräde och dels af de vida starkare konstruktioner, som föranleddes af de nutida sprängbombernas kraftigare förstörelseverkan.

På skäl, som i statsrådsprotokollet vidare meddelas, hade chefen för fortifikationen, som ansett, att anslag för ifrågavarande ändamål icke borde äskas till lägre belopp än 300,000 kronor, dock funnit sig föranlåten att äfven för 1892 icke ifrågasätta högre årsanslag än som han under de tre sista åren för omförmälda arbeten ansett sig böra begära, eller 200,000 kronor.

Till chefens för fortifikationen framställning hade departementschefen tillstyrkt bifall.

Då Riksdagen åren 1888, 1889 och 1890 för ifrågavarande ändamål beviljat 150,000 kronor, samt särskild anledning att nu besluta en förhöjning i detta anslag icke förefinnes, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, till fortsättande af *befästningsarbetena vid Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget*, på extra stat för år 1892 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Angående
anslag till
Karlsborgs
fästnings-
byggnad.
[21.]

Angående
anslag till
befästningar
vid Karls-
krona.
[22.]

27:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1892 till *befästningsarbeten vid Karlskrona* bevilja 160,000 kronor och deraf anslå till fullbordande af minförsvarsbatteriet å Kungsholmen 54,000 kronor och till påbörjande af ett permanent verk å Aspö 106,000 kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet inhemtas (sid 31) hade chefen för fortifikationen i sin ofvannämnda skrifvelse till Kongl. Maj:t angående fortifikationsdepartementets anslagsbehof för år 1892 till en början erinrat, att det batteri å Kungsholms fästning, till hvars uppförande 1890 års Riksdag beviljade 54,500 kronor, vore afsedt för 3 stycken 57 mm. snabbeldskanoner, uppställda i så kallade pansarlavetter; och hade Fin-spongs styckebruk erbjudit sig att på egen bekostnad tillverka och till vederbörandes bepröfvande der uppställa en dylik försökslavett. Under förutsättning att den blefve godkänd, skulle, derest samtidig beställning af flera lavetter egde rum, leveranspriset för hvarje lavett, enligt chefen för fortifikationen från bruket meddelad uppgift, antagligen icke komma att öfverstiga 15,000 kronor, så att, då dertill lades kostnaderna för transport och uppställning på platsen samt diverse inredningsarbeten för förvarande af ammunition i batteriet, den för detsammans fullbordande ännu återstående kostnad af chefen för fortifikationen beräknades till 54,000 kronor.

Det vore emellertid icke endast denna summa, som chefen för fortifikationen under nu förevarande statsregleringsperiod funne erforderlig för befästningarna i Karlskrona skärgård. Framhållande nödvändigheten af permanenta befästningar på de utanför Karlskrona redd belägna öarne, hade han, enligt hvad i statsrådsprotokollet vidare meddelas, hemställt, att anslag till dylika befästningar nu måtte begäras. Han hade dervid erinrat, att han redan i sin skrifvelse den 15 november 1884 fäst Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på denna förut af 1878 års befästningskomité kraftigt betonade angelägenhet, men att hans dåvarande framställning, som afsett påbörjandet af befästningsarbeten å Hasslö, icke lyckats hos Kongl. Maj:t tillvinna sig afseende. Under antagande, att Kongl. Maj:t skulle finna den vid stora inloppet belägna Aspö företrädesvis böra komma i fråga att tryggas mot fiendtligt besittningstagande, hade han därför föreslagit, att början skulle göras med befästningarna å nämnda ö, och hade han dervid påpekat, att ett dylikt besättande af denna ö skulle varda i hög grad ödesdigert för försvaret af Kungsholmen och Karlskrona varf och stad, i det dessas förstöring genom på Aspö uppställda fiendtliga batterier numera vore ganska möjlig; och han hade såsom sin åsigt förklarad, att utan ett

stormfritt, permanent verk på Aspö och ett dylikt å Tjurkö, hvarigenom stöd skulle beredas åt de sannolikt ganska svaga stridskrafter, som i farans stund kunde disponeras för Karlskronas försvar, det under nuvarande förhållanden vore omöjligt att ens för kortare tid hålla Kungsholmen och trygga staden.

Hvad anginge kostnaden för det tilltänkta verket å Aspö, har densamma, under förutsättning att verket uppfördes i enlighet med de senast uppgjorda förslagsritningarna, af chefen för fortifikationen uppskattats till 212,000 kronor, kostnaden för pansarlavetterna dock här ej inberäknad; och ansåge han denna summa lämpligen kunna fördelas på två år.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har departementschefen, som ansett chefens för fortifikationen förevarande hemställen i hög grad förtjent af beaktande, tillstyrkt bifall till densamma.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må, till fullbordande af minförsvarsbatteriet å Kungsholmen, på extra stat för år 1892 bevilja 54,000 kronor; och

b) att Riksdagen må, till påbörjande af ett permanent verk å Aspö, på extra stat för år 1892 bevilja 106,000 kronor.

28:o. Af den till 132,200 kronor beräknade kostnaden för anskaffning af materiel till ingenjörtruppernas fältutredning har Riksdagen hvartdera af åren 1889 och 1890 beviljat 40,000 kronor, hvadan en anskaffning till belopp af 52,200 kronor ännu återstår. Under tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, hemställer utskottet,

*Angående
anslag till
fältingenjör-
materiel.*
[23.]

att till anskaffning och komplettering af fältingenjörmateriel ett extra anslag af 40,000 kronor må för år 1892 anvisas.

Intendenturbehof.

29:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till *barackbyggnader å mötesplatserna* af det för sådant ändamål redan beviljade belopp på extra stat för år 1892 anvisa 100,000 kronor. För upp-

*Angående
anslag till
baracker å
mötesfältten.*
[24.]

förande på arméns mötesplatser af barackbyggnader med inredning beviljade 1877 års Riksdag ett extra anslag af 800,000 kronor; och har Riksdagen deraf anvisat för år 1878 400,000 kronor, för år 1882 200,000 kronor och för år 1889 100,000 kronor, hvadan, såsom i statsrådsprotokollet erinras (sid. 33), för ändamålet återstå oanvisade 100,000 kronor.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 11 november 1890 hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, arméförvaltningen hemställt, att, då behovet af dylika byggnader å åtskilliga mötesplatser ännu icke kunnat i brist på dertill anslagna medel vederbörligen tillgodoses, Kongl. Maj:t måtte af Riksdagen för ändamålet äska ifrågavarande återstod.

Departementschefen, som funnit denna framställning böra bifallas, har såsom stöd därför ytterligare erinrat, att, hvad anginge två af de regementen, som ännu icke hade tillgång på någon beväringssbarack, nemligen de båda fotgardesregementena, utrymmet i dessa regementens nya kaserner medgåfve att, äfven utan uppförande af särskilda baracker, förlägga den dessa regementen tilldelade beväringssstyrka under tak, men att, då för en dylik anordning af beväringssstyrkans inqvartering sängar vore af nöden och sådana borde på bekostnad af detta anslag anskaffas, den i öfrigt ändamålsenliga åtgärden, att i manskapslogementen m. m. inlägga gardesregementenas beväring, måst i brist på den jemförelsevis obetydliga summa, som för nyssnämnda anskaffning erfordrades, tills vidare uppskjutas.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till barackbyggnader å mötesplatserna af det för sådant ändamål redan beviljade belopp på extra stat för år 1892 anvisa 100,000 kronor.

Diverse behof.

Angående reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat ett extra anslag till lika belopp, som från och med år 1885 därför utgått, eller 9,000 kronor, med rättighet [25.] för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kunde under året besparas; och hemställer utskottet,

att Riksdagen må till reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän på extra stat för år 1892

anvisa ett anslag af 9,000 kronor, med rättighet för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

31:o. Till *fortsättande af generalstabens topografiska arbeten* har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat ett extra anslag af 90,000 kronor.

*Angående
anslag till de
topografiska
arbetena.*

[26.]

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har, såsom af statsrådsprotokollet sid. 35—36 inhemtas, departementschefen erinrat, att Kongl. Maj:t, på derom af chefen för generalstabens topografiska afdelning gjord framställning, föreslagit 1890 års Riksdag att till generalstabens topografiska arbeten såsom extra anslag för år 1891 anvisa 90,000 kronor, men att denna framställning endast på det sätt blifvit af Riksdagen bifallen, att för nämnda ändamål anvisats ett extra anslag af 75,000 kronor. I sin skrifvelse angående behovet af medel för de topografiska arbetena under år 1892 hade sistnämnde chef på nytt anhållit, att förevarande extra anslag måtte för framtiden och sålunda jemväl för år 1892 få utgå med 90,000 kronor; och vore denna hans framställning af så väl kommissionen för de allmänna kartarbetena som af chefen för generalstaben tillstyrkt.

Det nu utgående anslaget vore visserligen tillfyllestgörande, om lika stora besparingar som hitintills framgent skulle kunna beredas å anslagen till de ekonomiska kartverken och om vissa viktiga arbeten fortfarande undanskötes. Men hvarken å anslaget till de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbotten eller å anslaget till det allmänna ekonomiska kartverket kunde af skäl, som å sid. 36 i statsrådsprotokollet äro anförda, numera tillräckliga besparingar beredas.

Kostnaderna för den så nödvändiga revideringen på fältet af äldre topografiska kartblad, hvilket arbete under de sistförflutna tre åren måst alldeles åsidosättas och närmast föregående år endast omfattat införande på kartbladen af nyanlagda jernvägar, men nu icke längre kunde uppskjutas, komme sålunda att helt och hållet drabba anslaget till de topografiska arbetena, och samma blefve förhållandet med kostnaderna för andra viktiga arbeten, hvilka icke längre kunde uppskjutas, såsom fullbordandet af gravyren å generalkartans nordligaste del, höjdkartan m. fl. Då dertill komme, att kostnaden så väl för revideringen med dertill hörande gravyr som för tryckning och färgläggning m. m. med hvarje år, som kartverket fortskrede, något ökades, vore det chefens för topografiska afdelningen öfvertygelse, att med ett årsanslag till det af 1890 års Riksdag bestämda belopp, den årliga arbetsprodukten, för så vidt denna hade sitt uttryck i på fältet nyuppmätt område,

endast med svårighet skulle kunna upprätthållas vid 22 à 23 kvadratmil, och att såsom följd deraf omkring 45 år komme att förgå, innan kartverket hunne fullbordas; och som det, enligt afdelningschefens åsigt, icke kunde vara med landets fördel öfverensstämmande att till en så aflägsen framtid uppskjuta fullbordandet af ett kartverk, som icke allenast i militäriskt afseende vore nödvändigt, utan lände till största gagn vid uppgörande af planer för snart sagdt alla allmänna arbeten, återstode, enligt hans uppfattning, såsom enda utväg, att anslaget bestämdes till nyssnämnda högre belopp, hvarigenom kartverkets afslutande på 30 år skulle medhinnas.

Icke ens ur ren sparsamhetssynpunkt kunde ett undanskjutande under ytterligare 45 år af topografiska kartverkets fullbordan anses tillrädligt, då nemligen det lätt insåges, att ett årsanslag af 90,000 kronor under 30 år medförde lägre totalkostnad, än om samma anslag under 45 år utginge med 75,000 kronor.

Till denna hemställan har departementschefen tillstyrkt bifall och dervid särskildt erinrat, att det bidrag från ekonomiska kartverket, som för år 1891 beräknats kunna komma det topografiska till godo, utgjorde endast 4,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit skäl att frågå sin vid nästlidna års riksdag uttalade åsigt om lämpligheten af att till ifrågavarande ändamål anvisas 75,000 kronor årligen, får hemställa,

att till fortsättande af generalstabens topografiska arbeten ett belopp af 75,000 kronor må på extra stat för år 1892 anvisas.

Angående
anslag till
skarpskytte-
väsendets
befrämjande
m. m.
[27.]

32:o. Till *skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande* har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat ett extra anslag af 60,000 kronor.

Enligt hvad i ofvan åberopade statsrådsprotokoll meddelas, hafva genom Kongl. Maj:ts beslut den 12 december 1890 anordningar träffats, hvarigenom tillgångarna å anslaget i högre grad än förut varit fallet skulle komma landets värnpligtige till godo och detsamma under sådana förhållanden för framtiden skulle kunna anses komma att mera direkt tjena försvarsverket.

Då nästlidna års Riksdag ansett sig böra för ifrågavarande ändamål anslå enahanda belopp, som det af Kongl. Maj:t nu äskade, hemställer utskottet,

att till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande ett extra anslag af 60,000 kronor må för år 1892 anvisas.

33:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 67) har herr *Elis Nilson* föreslagit, att Riksdagen måtte för nästkommande år anvisa ett extra anslag af 19,500 kronor till *förflyttande af södra skånska infanteriregementets sjukhus* från Tvedörra till Refvinge mötesplats.

Angående ifrågasatt anslag till flyttande af ett sjukhus.

Då ännu icke något sjukhus å nämnda mötesplats uppförts och ej heller det å Tvedörra befintliga ditflyttats, måste, anför motionären, sjukvården för den å mötesplatsen vapenöfvade styrkan erhållas på sjukhuset i Tvedörra.

En sådan anordning vore enligt motionärens förmenande i många afseenden olämplig och betänklig, synnerligen som afståndet emellan Refvinge och Tvedörra är 7 km., samt de sjuke sålunda för erhållande af nödig vård måste underkastas den tidsödande och för de sjuke så plågsamma transporten till sjukhuset å en djup och eländig väg samt under alla möjliga väderleksförhållanden, hvarjemte också dessa omständigheter förorsakade kostnader med transporten och splittring af regementets läkarevård, som, tillmätt för *en* mötesplats, naturligtvis icke, såsom vid södra skånska infanteriregementet blifvit fallet, kunde delas emellan *två* platser utan stort men för sjuk- och helsovården.

Tid efter annan hade, efter hvad i motionen vidare uppgifves, på grund af de förutnämnda missförhållandena och till följd af erinringar under de årliga inspektionerna å Refvinge vapenöfningsplats, framställningar aflåtits om förflyttning till Refvinge af sjukhuset å Tvedörra, som uppförts åren 1867—1869 och alltjemt ansåges intaga ett af de främsta rummen ibland sjukhusen å arméns mötesplatser, men den häraf betingade kostnaden, beräknad till omkring 19,500 kronor, hade hitintills ej ansetts kunna utgå af de för dylika ändamål anslagna medel.

Då, enligt utskottets förmenande, frågor af förevarande beskaffenhet icke böra till Riksdagens pröfning förekomma, innan de erhållit den fullständiga utredning, som endast genom Kongl. Maj:ts föranstaltande kan åstadkommas, hemställer utskottet,

att Herr Nilsons förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 20 februari 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE

Reservationer:

Vid *punkten 1:o a), 5:o—12:o, 13:o b) och c) samt 14:o* (angående ökande af dagafflöningen för arméns sergeanter m. fl.):

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, P. Pehrsson, A. Persson, N. Petersson, P. Andersson, G. Eriksson, P. Ersson, I. Lyttkens och C. Persson*, hvilka yrkat, att utskottet måtte hemställa om afslag å Kongl. Maj:ts framställningar i fråga om ökande af dagafflöningen för arméns sergeanter m. fl.;

vid *punkten 16:o* (angående ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter):

af herr *C. E. Casparsson*;

vid *punkten 21:o* (angående anslag till fästningsartillerimateriel):

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, L. Jönsson, A. Persson, P. Andersson, G. Eriksson, I. Lyttkens, C. Persson och A. G. Gyllensvärd*, hvilka yrkat, att utskottet måtte hemställa,

att Riksdagen må för anskaffning af fästningsartillerimateriel på extra stat för år 1892 anvisa ett belopp af 400,000 kronor;

af herrar *N. Petersson och A. G. Anderson*;

vid *punkten 23:o* (angående anslag till förändring af arméns gevär till vapen af liten kaliber:

af herrar *grafve G. Sparre, V. N. Ekenman, R. G. von Hedenberg, friherre B. A. Leijonhufvud, grafve E. C. A. Piper, H. P. P. Tamm, O. V. Odelberg, K. Bohnstedt, F. Boström, G. D. R. Tornérhielm och C. V. von Schulzenheim*, hvilka ansett utskottet bort hemställa,

att Riksdagen, med bifall till herr Boströms i ämnet väckta motion, må till förändring af arméns nuvarande gevär till vapen af liten kaliber på extra stat för år 1892 anvisa ett belopp af 800,000 kronor.

vid *punkten 25:o* (angående uppförande af ett kasernetablissemant i Jemtland):

af herrar *grafve G. Sparre, C. E. Casparsson, H. P. P. Tamm och F. Boström*;

vid *punkten 26:o* (angående anslag till Karlsborgs fästningsbyggnad): af herrar *grefve G. Sparre, C. E. Casparsson, V. N. Ekenman, R. G. von Hedenberg, friherre B. A. Leijonhufvud, grefve E. C. A. Piper, H. P. P. Tamm, E. V. R. L. Königsfeldt, O. V. Odelberg, K. Bohnstedt, F. Boström* och *C. V. von Schulzenheim*, hvilka yrkat, att utskottet måtte hemställa om bifall till Kongl. Maj:ts framställning i ämnet;

vid *punkten 27:o, mom. b)* (angående anslag till påbörjande af ett permanent verk å Aspö):

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, L. Jönsson, A. Persson, N. Petersson, P. Andersson, G. Eriksson, P. Ersson, I. Lyttkens, C. Persson, A. G. Anderson* och *A. G. Gyllensvärd*, hvilka ansett utskottet bort hemställa om afslag å Kongl. Maj:ts framställning i detta ämne.

Herrar *C. E. Casparsson, H. P. P. Tamm, P. J. von Ehrenheim* och *P. Pehrsson* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i utskottets behandling: herr *Casparsson* af *punkten 23:o*, herr *Tamm* af *punkterna 27:o—33:o*, herr *von Ehrenheim* af *punkterna 21:o—27:o* samt herr *Pehrsson* af *punkterna 19:o—33:o* af ofvanstående utlåtande.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Landtförsvars-

1891 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
50,250	—	—	—	—	—	50,250	—
248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
30,868	—	—	—	—	—	30,868	—
25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
S:gr	852,504	—	—	—	—	852,504	—
Tr:pt	852,504	—	—	—	—	852,504	—

Departementschefen
 Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
 Generalstaben
 Arméförvaltningen
 Generalitetsstaten
 Artilleristaben
 Öfverkommendantsexpeditionen i Stockholm
 Kommendantsstaten
 Krigshögskolan
 Krigsskolan *)
 Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg,
 Militärläkares undervisning
 Resestipendium för militärläkare
 Pensioner och stipendier för fältläkarecorpsen

*) Rörande detta anslag kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

Litt. A.

riksstatens Fjerde hufvudtitel.

departementet.

samt kommandoexpeditionen

reservationsanslag

Förslag till blifvande riksstat:							
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.					Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
50,250	—	—	—	—	—	50,250	—
248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
30,868	—	—	—	—	—	30,868	—
25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
S:gr	852,504	—	—	—	—	852,504	—
Tr:pt	852,504	—	—	—	—	852,504	—

1890 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.					Summa.		
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.		Kronor.	ö.	
Trp:t	852,504	—	—	—	—	852,504	—	Indelta
	7,100	—	817,000	—	693,400	1,517,500	—	Kavalleri- och infanteriregementena
	4,187,596	—	—	—	—	4,187,596	—	Indelta arméns befälsaflöning. Nuvarande belopp Ökas*) med
	1,330,000	—	—	—	—	1,330,000	—	Lindring i rustnings- och roteringsbesvären, för- Roteringsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>
	12,500	—	—	—	—	12,500	—	Ersättning för störtade eller skadade nummerhästar För hämmande af smittosamma sjukdomar bland m. m., <i>förslagsanslag</i> (Nytt)
	4,000	—	—	—	—	4,000	—	Indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps'
	1,322,300	—	—	—	—	1,322,300	—	
S:gr	6,863,496	—	817,000	—	693,400	8,373,896	—	Värfrade
	146,345	—	—	—	—	146,345	—	Lifgardet till häst. Nuvarande belopp
	186,985	—	—	—	—	186,985	—	Ökas*) med
	165,074	—	—	—	—	165,074	—	Kronprinsens husarregemente. Nuvarande belopp Ökas*) med
	164,489	—	—	—	—	164,489	—	Svea lifgarde. Nuvarande belopp
	140,750	—	—	—	—	140,750	—	Ökas*) med
	1,089,566	—	—	—	—	1,089,566	—	Andra lifgardet. Nuvarande belopp
	103,137	—	—	—	—	103,137	—	Ökas*) med
	66,000	—	—	—	—	66,000	—	Vermlands fältjägarecorps. Nuvarande belopp
	278,920	—	—	—	—	278,920	—	Ökas*) med
Trp:t	10,057,266	—	817,000	—	693,400	11,567,666	—	Artilleriet, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp Ökas*) med
								Vaxholms artillericorps, <i>reservationsanslag</i> . Nuva- Ökas*) med
								Marinregementet, <i>reservationsanslag</i>
								Fortifikationen (derunder <i>reservationsanslag</i> 23,500 varande belopp
								Ökas*) med

*) För höjande af dagaflöningen åt sergeanter m. fl.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
armén.	Tr:pt	852,504	—	—	—	—	—	852,504	—
		7,100	—	817,000	—	693,400	—	1,517,500	—
	4,187,596: —	4,208,812	—	—	—	—	—	4,208,812	—
	21,216: —	1,330,000	—	—	—	—	—	1,330,000	—
<i>slagsanslag</i> *)		12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
vid indelta kavalleriet, <i>förslagsanslag</i> *)		4,000	—	—	—	—	—	4,000	—
indelta kavalleriets nummerhästar å mötesplatserna		5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
vapenöfningar, <i>reservationsanslag</i>		1,322,300	—	—	—	—	—	1,322,300	—
	S:gr	6,889,712	—	817,000	—	693,400	—	8,400,112	—
armén.									
		146,345: —	—	—	—	—	—	—	—
		3,650: —	—	—	—	—	—	—	—
		186,985: —	—	—	—	—	—	—	—
		4,380: —	—	—	—	—	—	—	—
		165,074: —	—	—	—	—	—	—	—
		3,942: —	—	—	—	—	—	—	—
		164,489: —	—	—	—	—	—	—	—
		3,942: —	—	—	—	—	—	—	—
		140,750: —	—	—	—	—	—	—	—
		432: —	—	—	—	—	—	—	—
		1,089,566: —	—	—	—	—	—	—	—
		24,090: —	—	—	—	—	—	—	—
rande belopp		103,137: —	—	—	—	—	—	—	—
		1,678: —	—	—	—	—	—	—	—
		66,000	—	—	—	—	—	66,000	—
kronor till praktiska öfningar). Nu-		278,920: —	—	—	—	—	—	—	—
		5,256: —	—	—	—	—	—	—	—
	Tr:pt	10,130,852	—	817,000	—	693,400	—	11,641,252	—

*) Rörande detta anslag kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

1891 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor. ö.		Kronor. ö.		Kronor. ö.		Kronor. ö.		
Tr:pt	10,057,266 182,940	817,000	---	693,400	---	11,567,666 182,940		
	893,732 143,792	---	---	---	---	893,732 143,792		
	69,220 615,000	---	---	---	---	69,220 615,000		
	1,132,000	---	---	---	---	1,132,000		
S:gr	5,377,950	---	---	---	---	5,377,950		
	199,657	---	---	---	---	199,657		
	12,660 31,420 26,644 60,000 1,472,000 285,000	---	---	---	---	12,660 31,420 26,644 60,000 1,472,000 285,000		
S:gr	2,087,381	---	---	---	---	2,087,381		
	2,404,600 436,583	---	---	---	---	2,404,600 436,583		
Tr:pt	18,022,514	817,000	---	693,400	---	19,532,914		

Trängen (derunder *reservationsanslag* 100,000 kronor).
Tillkommer: för genomförande af organisationen
 för höjande af dagaflöningen åt ser-
 den äldre trängbataljonen som vid
 hvarjemte den för den nya trängbataljonen afsedda
reservationsanslag.
 Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och af-
 Remontering och skoning m. m. för värfvade ka-
 trängens hästar, *reservationsanslag*
 Lega för hästar till artilleriets, fortifikationstrup-
 Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets,
slagsanslag
 Mathållning för manskapet vid garnisonsregemen-

Bevä-

Gotlands nationalbeväring. Nuvarande belopp...
Ökas *) med
 Hallands beväring
 Vesternorrlands beväring
 Aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands ba-
 Aflöning till stamtrupp vid Blekinge bataljon,
 Beväringmanskapets vapenöfningar, *förslagsanslag*
 Volontärskolor, *förslagsanslag*

Mate-

Försvarsverket till lands i allmänhet eller armé-
 Beklädnad och utredning m. m: för indelta infan-
 hästjägarcorps

*) För höjande af dagaflöningen åt sergeanter m. fl.

		Förslag till blifvande riksstat:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.						Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.					
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Tr:pt		10,130,852	—	817,000	—	693,400	—	11,641,252	—
Nuvarande belopp	182,940: —								
af en trängbataljon å Karlsborg	97,789: —								
geanter och stabstrumpetare vid såväl									
den nya	4,708: —	285,437	—	—	—	—	—	285,437	—
delen af anslaget, 200,143 kronor, uppföres såsom									
löning, <i>reservationsanslag</i>		893,732	—	—	—	—	—	893,732	—
valleriets, artilleriets, fortifikationstruppernas och		143,792	—	—	—	—	—	143,792	—
pernas och trängens exercis		69,220	—	—	—	—	—	69,220	—
fortifikationstruppernas och trängens hästar, för-		615,000	—	—	—	—	—	615,000	—
tena, <i>förslagsanslag</i>		1,132,000	—	—	—	—	—	1,132,000	—
S:gr		5,527,817	—	—	—	—	—	5,527,817	—
ringen.									
199,657: —									
852: —		200,509	—	—	—	—	—	200,509	—
		12,660	—	—	—	—	—	12,660	—
		31,420	—	—	—	—	—	31,420	—
taljon, <i>reservationsanslag</i>		26,644	—	—	—	—	—	26,644	—
<i>reservationsanslag</i>		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
		1,472,000	—	—	—	—	—	1,472,000	—
		285,000	—	—	—	—	—	285,000	—
S:gr		2,088,233	—	—	—	—	—	2,088,233	—
rielen.									
förvaltningens departement, <i>reservationsanslag</i>		2,404,600	—	—	—	—	—	2,404,600	—
teriet, Vermlands fältjägarecorps och Jemtlands		436,583	—	—	—	—	—	436,583	—
Transport		18,199,449	—	817,000	—	693,400	—	19,709,849	—

1891 års riksstat anslår:									
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.			
		Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Trp:t	18,022,514	—	817,000	—	693,400	—	19,532,914	—	Anskaffande och underhåll af beklädnads-, bevä- persedlar vid det berustade kavalleriet, <i>reser-</i>
	205,000	—	—	—	—	—	205,000	—	Byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m.
	165,000	—	—	—	—	—	165,000	—	Inqvarteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>
	113,000	—	—	—	—	—	113,000	—	Till inqvarteringens ordnande i Stockholm, <i>reser-</i>
	21,450	—	—	—	—	—	21,450	—	Salpeteruppköp, <i>förslagsanslag</i>
	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—	Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter.
	61,500	—	—	—	—	—	61,500	—	<i>Ökas med</i>
S:gr	3,457,133	—	—	—	—	—	3,457,133	—	
	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—	Diverse
	31,000	—	—	—	—	—	31,000	—	För en ridskola vid Strömsholm
	18,100	—	—	—	—	—	18,100	—	Skjutskolor för infanteriet och kavalleriet, <i>reser-</i>
	8,000	—	—	—	—	—	8,000	—	Artilleriskjutskolor, <i>reservationsanslag</i>
	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—	Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i>
	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..
	6,136	—	—	—	—	—	6,136	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för armé-
	67,500	—	—	—	—	—	67,500	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för de-
	44,600	—	—	—	—	—	44,600	—	kommandoexpeditionen, <i>förslagsanslag</i> . Nuva-
		—	—	—	—	—		—	<i>Ökas</i> , för jemnande af hufvudtitelns slutsumma,
		—	—	—	—	—		—	Extra utgifter
		—	—	—	—	—		—	Disciplinkompaniet:
		—	—	—	—	—		—	<i>Bestämt anslag</i>
		—	—	—	—	—		—	<i>Förslagsanslag</i>
S:gr	300,336	—	—	—	—	—	300,336	—	
S:ma	18,938,800	—	817,000	—	693,400	—	20,449,200	—	

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Tr:pt	18,199,449	—	817,000	—	693,400	—	19,709,849	—
rings-, remtyggs- samt häst- och sadelmunderings-		205,000	—	—	—	—	—	205,000	—
ervationsanslag		165,000	—	—	—	—	—	165,000	—
ervationsanslag		113,000	—	—	—	—	—	113,000	—
		21,450	—	—	—	—	—	21,450	—
		50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
Nuvarande belopp	61,500: —								
	42,000: —	103,500	—	—	—	—	—	103,500	—
	S:gr	3,499,133	—	—	—	—	—	3,499,133	—
anslag.									
		30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
		31,000	—	—	—	—	—	31,000	—
		18,100	—	—	—	—	—	18,100	—
		8,000	—	—	—	—	—	8,000	—
		10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
		70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
förvaltningen m. fl. verk		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
partementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli och									
rande belopp	6,136: —								
med	12: —	6,148	—	—	—	—	—	6,148	—
		67,500	—	—	—	—	—	67,500	—
	12,600: —								
	32,000: —	44,600	—	—	—	—	—	44,600	—
	S:gr	300,348	—	—	—	—	—	300,348	—
Summa		19,157,747	—	817,000	—	693,400	—	20,668,147	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
F j e r d e hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Landtförsvarsdepartementet.		
<i>Beväringen:</i>		
För tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.	77,500	—
<i>Artilleribehof:</i>		
För anskaffning af fästningsartillerimateriel till bestyckning å Karlsborg.....	189,000	—
» » å Vaxholm—Oskar-Fredriksborg ...	900,000	—
» » å Oskars-Värns-linierna	11,000	—
	1,100,000	—
» fortsatt nyanskaffning och förändring af infanteriammunitjonsvagnar.....	20,000	—
» förändring af arméns nuvarande gevär till vapen af liten kaliber	400,000	—
Till uppförande af ett artillerilaboratorium å Karlsborg	25,370	—
	1,545,370	—
<i>Fortifikationsbehof:</i>		
För fortsättande af befästningsarbetena vid Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget	150,000	—
Till befästningsarbeten vid Karlskrona: till fullbordande af minförsvarsbatteriet å Kungsholmen	54,000	—
» påbörjande af ett permanent verk å Aspö	106,000	—
	160,000	—
» anskaffning och komplettering af fältingeniörmateriel	40,000	—
	350,000	—
<i>Intendenturbehof:</i>		
Till barackbyggnaderna å mötesplatserna	100,000	—
	Transport	2,072,870

		Kronor.	ö.
<i>Diverse anslag:</i>			
	Transport	2,072,870	—
Till reseunderstöd åt officerare och intendentur-			
tjenstemän	9,000: —		
» fortsättande af generalstabens topografiska arbeten	75,000: —		
» skarpskytteväsändets och skjutskicklighetens be-			
främjande	60,000: —	144,000	—
	Summa	2,216,870	—